

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18849
Tarih : 02.07.2026

46533

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Mustafa ÇİFTÇİ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İktüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

Hakkari ili, Şemdinli ilçesine bağlı Aşağı Kayalar Köyü Mağaraönü (Şikevftan) mezrasında ikamet eden yurttaşlar, yaklaşık 5 yıldır kolluk kuvvetlerinin ve mülki idarenin yoğun kuşatması, seyahat kısıtlamaları ve sistematik hak ihlalleri altında yaşam mücadelesi vermektedir. Bölge halkının tek geçim kaynağı hayvancılık olmasına rağmen; komşu yerleşim yerlerinde herhangi bir kısıtlama bulunmazken, yalnızca Mağaraönü mezrasındaki mera ve yaylalar keyfi ve haksız bir biçimde yasaklanmıştır. Köylülerin kendi topraklarında hayvancılık yapması kolluk güçlerince engellenirken, bu meralara dışarıdan gelen yabancı kişilerin endemik bitkileri kökünden sökerek doğayı talan etmesine göz yumulmaktadır.

Köy sakinleri, bu hukuksuz uygulamaların son bulması ve mağduriyetlerinin giderilmesi adına mülki idare amirliklerine ve ilgili resmi kurumlara defaatle dilekçelerle başvuruda bulunmuştur. Ancak halkın anayasal başvuru hakkı kapsamında sunduğu bu dilekçeler cevapsız bırakılmış, bölge halkının demokratik ve hukuki talepleri bürokrasi tarafından tamamen görmezden gelinmiştir.

Öte yandan, köy içinde gerçekleştirilen keyfi kimlik kontrolleri, yerleşim yerine yönelik giriş-çıkış engellemeleri ve evlerin kapı önlerine kadar indirilen drone/İHA uçuşları sivil hayatı felç etmiştir. Bu durum başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere tüm halkta panik ve tedirginlik yaratmakta, Anayasa ile güvence altına alınan "Özel Hayatın Gizliliği" hakkını açıkça ihlal etmektedir. Mağaraönü sakinlerine yönelik uygulanan bu ayrımcı ve baskıcı pratikler ile idari duyarsızlık, bölgeyi insansızlaştırma politikalarının bir uzantısı niteliğindedir. Bu bağlamda, sivil yaşam alanlarını kuşatan askeri unsurların köy içinden kalıcı olarak çıkarılması, halkın resmi başvurularına şeffaf yanıtlar verilmesi ve haksız yasakların sonlandırılması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Hakkari Şemdinli ilçesine bağlı Mağaraönü (Şıkevftan) köyü sakinlerinin seyahat özgürlüğünün kolluk kuvvetlerince kısıtlanmasının, köye giriş ve çıkışların engellenmesinin yasal dayanağı nedir?
2. Komşu köylerde herhangi bir kısıtlama bulunmazken, Mağaraönü köyünde mülki idare tarafından mera ve yayla yasakları uygulanmasının gerekçesi nedir?
3. Mağaraönü (Şıkevftan) köyü sakinlerinin, mera yasaklarının kaldırılması, alternatif yer tahsisi ve yaşanan hak ihlallerinin son bulması amacıyla mülki idare amirliklerine (Valilik, Kaymakamlık vb.) verdikleri dilekçelerin cevapsız bırakılmasının yasal gerekçesi nedir? Anayasa'nın 74. maddesinde güvence altına alınan "Dilekçe Hakkı" bölge halkı için fiilen askıya mı alınmıştır? Halkın taleplerini görmezden gelen ve dilekçeleri işleme koymayan kamu görevlileri hakkında idari bir soruşturma başlatılacak mıdır?
4. Geçim kaynağı olan hayvancılık faaliyetleri engellendiği için derin bir ekonomik sefaletle sürüklenen köylülerin maddi zararlarının tazmin edilmesi veya haksız yasaklar yerine kendilerine alternatif hayvancılık alanları gösterilmesi hususunda bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
5. Köylülerin girmesine izin verilmeyen meralara yabancı kişilerin girerek bölgenin endemik bitki florasını talan etmesine, kökten kesim yapmasına neden göz yumulmaktadır? Bu doğa tahribatına yol açan kişiler hakkında mülki idarece başlatılan bir idari/adli süreç mevcut mudur?
6. Köy içinde kolluk kuvvetlerince vatandaşlara yönelik gerçekleştirilen keyfi kimlik aramaları, GBT kontrolleri ve evlerin pencerelerine, bahçelerine kadar indirilen drone uçuşlarıyla anayasal bir hak olan "Özel Hayatın Gizliliği" ilkelerinin ihlal edilmesine dair son 5 yılda açılmış bir soruşturma var mıdır? Sivil halkı evinde taciz eden bu uygulamalara son verilecek midir?